1950

JOULU
ULAPOILLA JA KOTONA

rimiehen Ystävä. painos 8 N:o 4

Joulun ilosanoma

Luuk. 2: 1—20

Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreneuksen ollessa Syyrian maaherrana. Ja kaikki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa. Niin Joosefkin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beetlehem, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua, verolle pantavaksi Marian, kihlattunsa kanssa, joka oli raskaana. Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli. Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa. Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti. Mutta enkeli sanoi heille: "Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa." Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat: "Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!" Ja kun enkelit olivat menneet paimenten luota taivaaseen, niin nämä puhuivat toisillensa: "Menkäämme nyt Beetlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti." Ja he menivät kiiruhtaen ja löysivät Marian ja Joosefin lapsen, joka makasi seimessä. Ja kun he tämän olivat nähneet, ilmoittivat he sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta. Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat. Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämmessänsä. Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta minkä olivat kuulleet ja nähneet, sen mukaan kuin heille oli puhuttu.

Lauri Takala:

MYRSKYN TYYNTÄJÄ

"Hän nousi ja nuhteli tuulia ja järveä, ja tuli aivan tyven." Mt. 8: 26.

En ole paljon merillä ollut. Sen verran tiedän, että siellä toisinaan nousee myrsky. Valtamerialuskin on silloin miltei kuin "lastu laineilla". Senkin tiedän, ettei mikään ihmismahti kykene myrskyä tyyntämään. Varotoimenpiteisiin voidaan aluksessa ryhtyä. Itse luonnonvoima temmeltää aikansa kokeneintakaan merenkävijää tottelematta. Joulun merkkimiehestä, Jeesuksesta, kerrotaan, että hän kykeni nuhtelevalla sanallaan tyyntämään tuulet ja järven.

Elämänsä tukalimmat tuokiot merimies näyttää viettävän ulapoilla aallokon ahdistaessa alusta. Ja sittenkin ehkä satamassa yllättää vielä rajumpi myrsky. Joulu lähenee. Merimiehen povessa puhkeaa riuduttava koti-ikävä. Viina ja muut viettelykset hyökkäävät hänen elämänsä purtta vastaan vetääkseen sen pyörteisiinsä.

Eivät vain ulapoilla päivän työtänsä tekevää merimiestä myrskyt vaani. Ne ovat kotonakin eteenpäin ponnistelevien omaisten ja ystävien uhkana. Vastoinkäymisten, huolien, ristiriitojen myrskynpuuskat ovat meille jokaiselle tuttuja elämämme matkalta.

Kun sitten myrskyn hätyyttämän pitäisi etsiä apua ylhäältä, omantunnon syytösten pilvet nousevat pimentämään taivaan. "Sinäkö, syntinen ihminen, tohtisit vedota vanhurskaan Jumalan apuun?" Hänen vääjäämättömät vaatimuksensa nostavat tien pystyyn, jos minulla on vain paha ajatuskin povessani. Ja niitähän siellä on loppumattomiin etsien tilaisuutta pukeutuakseen puheisiin ja tekoihin. Itse en kykene tunnon tuomioitten myrskyjä tyyntämään.

Jeesus kykenee. Hän nuhtelee vieläkin "tuulia ja järveä" niin tehokkaasti, että tulee aivan tyven. Hän kohdistaa nuhtelunsa turmiovaltojen tuuliin temmatakseen meidät niiden pyörteistä.

Sitä varten Jeesus jouluyönä tuli osalliseksi "verestä ja lihasta", että hän "kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on perkeleen, ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämänsä olivat olleet orjuuden alaisia" (Hbr. 2: 14, 15). "Seimen lapsi" kykeni kukistamaan pimeyden vallat "ristin miehenä". Hän otti maailman synnit omalle tililleen. Hän kärsi niiden rangaistuksen, ikäänkuin hän itse olisi ne tehnyt. Hän täytti sovitustyön ja sai Jumalan tuomion myrskyn tyyntymään. "Jumala näki hyväksi, — — — että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki — —" (Kl. 1: 19 s.). Kuolema ja perkele kadottivat oikeutensa maailmaan, kun sen synti oli Jumalan sydämessä annettu anteeksi.

Jeesus aivankuin nuhtelee meidän povessamme riehuvia turmiovaltoja: "Jättäkää rauhaan tämä syntinen! Teillä ei ole oikeutta hukuttaa häntä. Hän ei kuulu synnille, kuolemalle eikä perkeleelle. Minä olen hänet lunastanut. Minä olen hänet nimeltä kutsunut. Hän on minun. Minä annan toisinaan tuulien hätyyttää hänen purttaan. Minä annan lain tuomioiden tuhota hänen omat varustuksensa. Minä en tee sitä hukuttaakseni häntä pimeyden voimien pyörteisiin. Minä teen sen, että hän ajautuisi minun turviini ja pelastuisi."

Hätääntyneen syntisen kuultavaksi Jeesus tarkottaa puhuttelunsa tällaisena: "Älä pelkää! Ole turvallisella mielellä! Sinun syntisi ovat anteeksi annetut minun veressäni. Älä jää tuijottamaan lankeemustesi kurimuksiin, älä myrskyn raivoon, älä uskosi heikkouteen! Katso pyhään kasteeseesi! Katso Raamatun horjumattomaan sanaan! Älä pelkää! Usko ainoastaan! Myrskyjenkin keskellä minä olen sinun kanssasi. Näissä kaikissa saat jalon voiton minun kauttani."

"Rauhan ruhtinas" tulee tänäkin jouluna sekä ulapoille että kotiin tuomaan evankeliuminsa tyyntävän sanan. Emmehän häntä oviltamme käännytä. "Hän on meidän rauhamme" (Ef. 2: 14).

San Francisco, Suuren Lännen kaupunki.

Aarne Halla.:

UUSI LUOMUS

Hän oli monen muun tavoin ajautunut juuri ensimmäisen maailmansodan edellä suureen länteen, vapauden maahan. Siellä hänestäkin oli tullut aivan "tulipunainen" niin että levitti kiellettyä vallankumouksellista kirjallisuutta ja vainosi voimainsa takaa kristillisyyttä ja kristityitä, joista hän koetti väkipakolla kitkeä pois sekä porvarillisuuden että kristillisyyden hapatusta. Niinpä hän, oman kertomansa mukaan, kävi estämässä suomalaisia lapsia pyhäkouluihin ja aikuisia hengellisiin kokouksiin tulemasta. Mutta kaiken tämän johdosta hän joutui lain ja oikeuden vainoamaksi sekä omantuntonsakin ahdistamaksi. Ja niin tapahtui hänessä sama ihme kuin kerran Sauluksessa Damaskon tiellä. Vihan astiasta tuli armon astia.

Oli myöhäinen, synkän sateinen syksyinen iltahetki. Ovellemme kolkutettiin hätäisesti ja kuin suojaa etsien. Kun menin avaamaan, syöksyi sieltä sisään sateesta märkänä meille aivan tuntematon mies. Kovissa tunnonvaivoissa hän aivan kiemurteli ja kertoi asioitansa, pyytäen neuvoa ja suojaa. Rehellisesti hän paljasti elämänsä ja tilansa. Kauvan taistelimme siinä Herran edessä, joka sanan ja rukouksen välineillä hänet vihdoin tyynnytti ja antoi uutta elämän halua ja uskallusta sekä vuodatti vähitellen anteeksiannon turvissa rauhan hänen sydämeensä. Vasta aamuyöstä hän läksi Herraa kiittäen rukous- ja virsikirja matkaseuranansa yksinäiseen, kolkkoon hotellihuoneeseensa.

Pelkäsin tämänkin miehen, kuten niin monen muun hänen kaltaisensa, katoavan sille tiellensä pintapuolisen hätäparannuksen jälkeen, mutta niin ei käynytkään. Päinvastoin hän tuli pian uudestaan, mutta nyt rauhoittuneena ja iloisena perheen ystävänä. Seurakuntamme sai hänestä todellisen ja toimellisen jäsenen. Meille hän oli suureksi avuksi. Toisinaan hän sunnuntai-iltaisin jäi kotimieheksi lasten kanssa, kun näitä ei voitu viedä kirkkoon, ja kun meitä molempia tarvittiin ohjelman suorituksessa. Toisinaan hän joidenkin naisten kanssa vuoroonsa oli lasten kanssa kirkon alakerrassa, jotta vaimoni sai hoitaa kanttoriurkurin tehtäväänsä jumalanpalveluksissa. Hän oli nöyrä ja uskollinen Herran tunnustaja, johon saatoimme luottaa ja josta iloitsimme. Pyhäkoulu sai hänestä uskollisen ystävän.

Kolmenkymmenen vuoden takaa sukeltaa esiin muisto tästä kilvoittelijasta, joka lienee jo päässyt täältä taistelevasta seurakunnasta riemuitsevaan. Häneen soveltunevat sanat: "Jos joku on Kristuksesa, niin hän on uusi luomus. Se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso uusi on sijaan tullut" (2 Kor. 5: 17).

San Franciscon tuhoutunut suomalainen kirkko.

The Finnish Seamens Mission in Buenos Aires

Kuvaterveh dys Argentiinan pääkaupungista

Kuvat: Ylhäällä: Jo monen vuosikymmenen aikana on yhä uudelleen herännyt ajatus suomalaisen merimieslähetystyön aloittamiseksi Buenos Airesissa. Tänä vuonna on tiedetty kertoa, että eräät usialle palavat kansalaisemme ja yhtiöt ovat ryhtyneet sanoista tekoihin ja hankkineet tarkoitusta varten myytävänä olleen englantilaisen merimieskirkon San Juan 234:ssä. Sinne voinemme lähettää vakituisen työntekijän ihan lähikuukausina.

Keskellä vas.: Englantilaisen kirkon alttari ja saarnatuoli.

Keskellä oik.:Suuri ja korkea alahalli. Rovasti Orädd, nähdessään hallin, sanoi: "Tässä järjestetään monet nyrkkeilyottelut."

Alla vas.: Tästä huoneesta taitaa ajan mittaan tulla vaatimaton pappila.

Alla oik.: Tämä on nykyisin biljardisali. Tästä huoneesta lienee suunniteltu lukusalia.

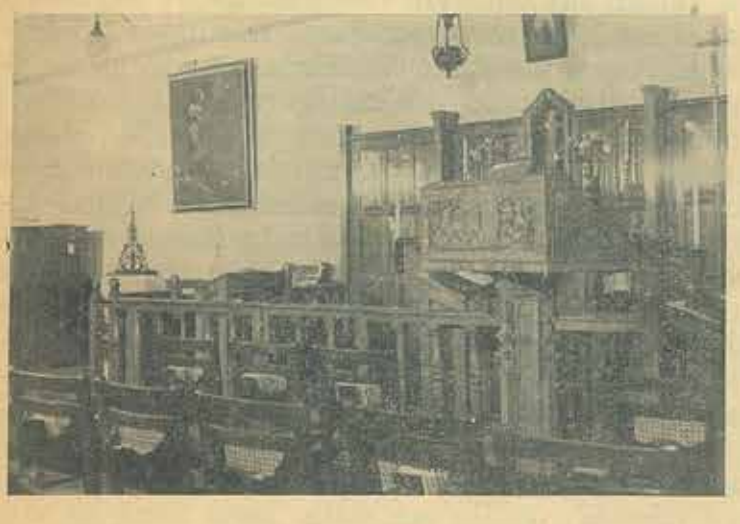

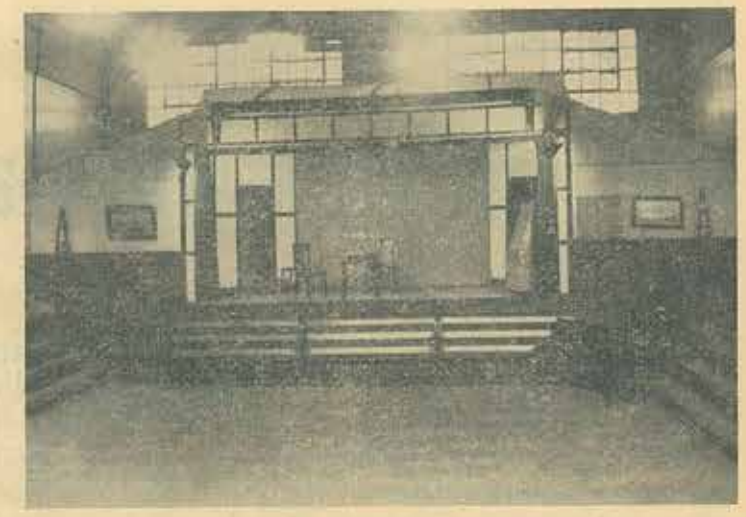

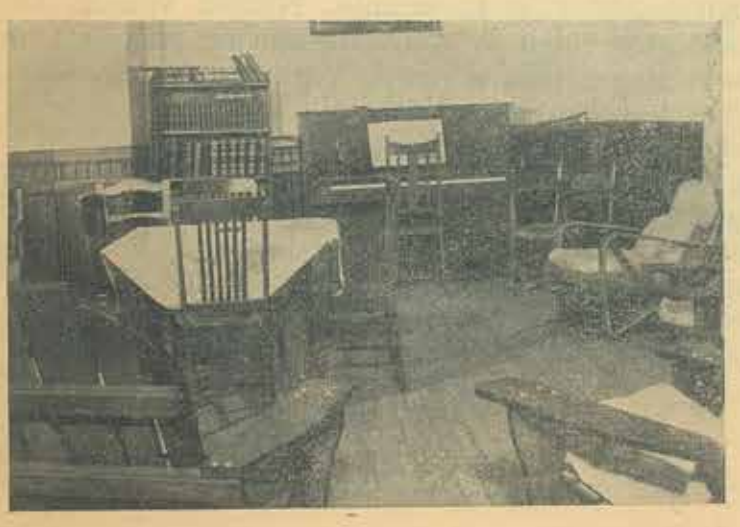

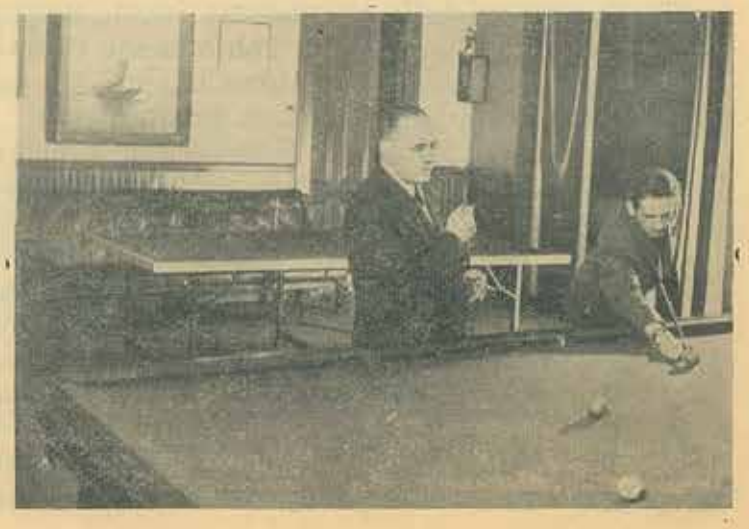

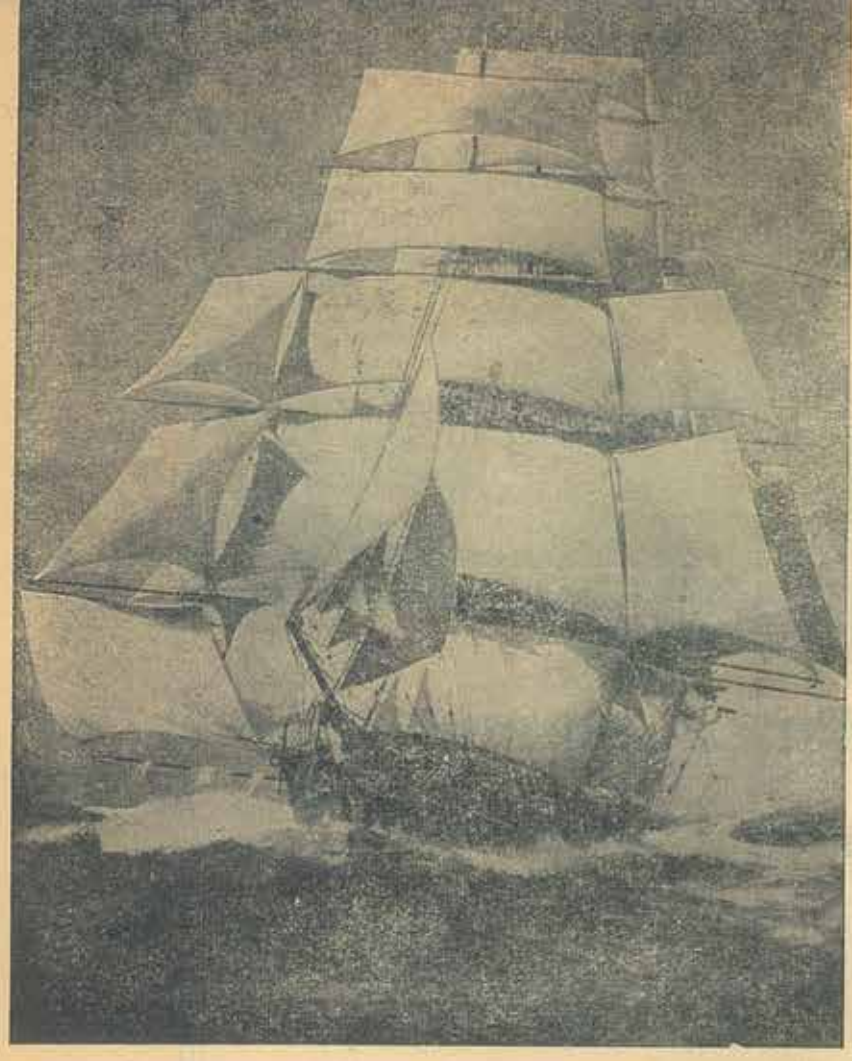

Yrjö J. E. Alanen:

Merimiesten poikia

Kaksi Suomen huomatuimmista merkkimeihistä Elias Lönnrot ja Aleksis Kivi ovat olleet räätälin poikia. Kahden, Juhana Vilhelm Snellmanin ja Johan Ludvig Runebergin isät ovat olleet ammatiltaan merimiehiä, kohoten kumpikin laivankapteeniksi. Sekä Snellmanin että Runebergin isät olivat kyllä alkaneet opiskella yliopistossa. Mutta vastustamaton halu veti kumpaakin Pohjanmaan rannikkoseudun poikaa merelle ja kummastakin tuli taitavia ja arvossapidettyjä miehiä ammatissaan.

Snellmanin isä, Kristian Henrik Snellman, oli kahdenkin purjelaivan, fregatin päällikkönä. Muttä elämänsä loppuvuosina toimi hän maanviljelijänä omistamallaan Palon tilalla Alahärmässä. Hänellä oli harrastusta lukemiseen ja filosofiseen mietiskelyyn, erityisesti uskonnonfilosofiseen. Myöhemmällä iällään hän näyttää syventyneen uskonnollisessa vakaumuksessaan, kuten osoittaa eräs kirje pojalle, Juhani Vilhelmille, missä isä kehoittaa poikaansa, jolla oli nuoruudestaan saakka palava tiedon halu ja ajatteluun innoittanut mieli: "Tiedonpuusta syöminen tuottaa aina kuoleman, jollei siihen sovita uskontoa. — Minä luulen, että luonnonhistorian ja meidän itsemme totuudenmukainen tunteminen on ainoastaan uskovalle kristitylle mahdollinen."

Snellman on saanut todennäköisesti perinnöksi merenkävijäisältään vakaan ja mietteliään mielensuunnan, mutta ehkä myös pelottoman ja itsenäisen luonteensa. Hänen oma elämänkulkunsa ei suuntautunut aavoille ulapoille, vaikka hän syntyikin laivassa. Mutta taisteluksi myrskyssä ja usein ankarassa vastatuulessa sekin muodostui, kun hän rohkeasti ja tinkimättömästi kamppaili sen puolesta, mitä piti oikeana ja totena. Snellmanin kaksi veljeä sensiaan seurasi isän elämänpolkua. Myös Runebergin isää johti vastustamaton halu yliopiston penkiltä vesille. Lapsena Runeberg, runoilijan isä, oli kaunis ja uljas merimies, joka johti omaa laivaansa pojan syntyessä. Isä olikin pojan syntyessä niin pitkällä matkalla, että Johan Ludvig sai vasta 3-vuotiaana kohdata isänsä. Runebergin isän loppuvuodet olivat raskaita kuten hänen kuuluisan poikansakin. Molemmat saivat ennen kuolemaansa kitua vuosikausia halvattuina. Runebergin isää kohtasi halvaus jo ennen kuin hän oli täyttänyt 50 ikävuotta. Mahdollisesti oli sen vaikuttanut merillä koetut rasitukset. Myös Runebergin kaksi veljeä lähti merelle. Kumpikin kuolivat nuorina, toinen ainoastaan 26-vuotiaana ammattinsa uhrina.

Varmaan myös Runeberg peri raikkaan ja miehekkään olemuksensa merimiesisältään. Jotain merellistä raikkautta on myös Runebergin runoudessa, vaikka hän on hyvin vähän käsitellyt meriaiheita runoudessaan. Ainoastaan Kuningas Fjalarrunokuvassa kuvataan huomattavammin merta ja merellä liikkumista. Siinähän on päähenkilöinä muinaisaikaisia skandinavisia viikinkejä. Mutta eräissä Runebergin suorasanaisissa kertomuksissa kuvastuu vaikutuksia merenkulusta. Niinpä lyhyessä kertomuksessa *Jouluilta luotsimajassa* kerrotaan, miten vanha luotsivaimo saa takaisin uljaana merikapteeni-poikansa, joka oli 5-vuotiaana kadonnut kotoa, lähtenyt yksin harhailemaan veneellä, kun äidin oli täytynyt lähteä luotsaamaan hädässä olevaa laivaa. Toisessa kertomuksessa, jonka nimi on *Odottava*, kuvataan nuorta merikapteenin vaimoa, joka huolestuneena odottaa miestään kotiin matkalta, jossa tämä on viipynyt odotettua kauemmin. Nuoren vaimon hätääntynyt mieli ja suuri ilo miehen palatessa on kuvattu erittäin elävästi. Varmaan liittyy tähän kertomukseen runoilijan omia lapsuuden muistoja ja vaikutelmia. Runeberg on myöhemmällä iällään kirjoittanut matkavirren, jossa hän ajattelee merellä liikkujaa, varmaan erityisesti merimiehiä, joitten ammattia niin hänen isänsä kuin molemmat veljensä olivat harjoittaneet. Se virsi on käännöksenä nykyisessä virsikirjassamme nro 499. Siinä ovat säkeet:

Niin meri ei voi kuohuta,
ettet sen pääsis aalloista,
kun Herra avun antaa.

"Heräjä, harppu ja kannel"

(Ps. 57:9.)

Kiitosvirsi

(Merimieslähetyksen 75-vuotisjuhlaan.)

Virren 504 sävel (Raumalta).

"Varjele minua, Jumala, sillä minun purteni on niin pieni ja sinun meresi on niin suuri."

HE KAUKAISILLE MERILLE
LÄHTIVÄT LAIVOILLANSA,
MUT PÄÄSEMINEN PERILLE
EI OLLUT VALLASSANSA:
KUN MYRSKY NOUSI ULVAHTAIN,
VAIN HERRAN KÄSI VOIMAKKAIN
VEI SATAMAHAN LAIVAN.

HE HERRAA KAIKKI KIITTÄKÖÖT
NYT PELASTUKSESTANSA
ITSENSÄ HÄNEEN LIITTÄKÖÖT
KAIKILLA MATKOILLANSA:
JUMALA, MEREN VALTIAS,
HÄN OLI HEILLE LAUPIAS
JA AUTTAMAHAN ALTIS!

EMMEKÖ AUTTAIS, RAKASTAIS,
HÄN ENSIN AUTTOI MEITÄ.
AIN' USEAMPI VIESTIN SAIS:
"KETÄÄN EI JEESUS HEITÄ."
KUULIS KUIN KOTIKIRKOSSAAN
SANOMAA VAPAHTAJASTAAN
MYÖS MERTEN SEURAKUNTA.

VIERAALLA MAALLA SILLE SOI
NYT KODIN TUTTU VIRSI.
SE PYHÄT MUISTOT MIELEEN TOI.
SYDÄNTEN SULI KIRSI,
KUN SYTTYNYT JO LOISTAMAAN
JA PIMEYTTÄ POISTAMAAN
ON SANAN JOHTOLOISTO.

SE AUTTAA LUOKSE JUMALAN
MYRSKYISTÄ PYRKIMÄHÄN,
YLITSE AAVAN ULAPAN
PERILLE PÄÄSEMÄHÄN.
VAIKK' UHKAIS AALLOT HUKUTTAA,
NE SITÄ HUKKUMAAN EI SAA,
KEN SANAN OPPAAKS OTTAA.

"ON TURHA OMA VOIMAMME
VÄÄRYYDEN VALTAA VASTAAN,
ME TURMAN VALLAT VOITAMME
HERRASSA AINOASTAAN."
MIKS' AINA EMME SUOSTUIS SIIS
SUN, HERRA, HOITOOS, ASKELIIS,
SÄ TURVATTOMAN TURVA!

KUN SITTEN HETKI LÄHDÖN LYÖ,
NOSTAMME ANKKURIMME.
ON TAKANA JO KUOLON YÖ,
PÄIN PÄIVÄÄ PURJEHDIMME:
JUMALAN JERUSALEMIIN,
KARITSAN PYHÄÄN KAUPUNKIIN,
"KAUNIISEEN SATAMAHAN".

ON KAUNEUS SEN KARITSA
JA KIRKAS LASIMERI.
SEN VOITONVIRSI: KARITSA
JA LUNASTUKSEN VERI.
OI MITTAAMATON IKUISUUS,
SUN JUHLAVIRTES AIN' ON UUS
KARITSAN KUNNIAKSI!

HERÄJÄ, SIELU! AUTTAJAAS
SÄ KIITÄ RIEMUMIELIN.
YLISTÄ HERRAA JUMALAAS
NYT SYDÄMIN JA KIELIN.
HERRALLE KIITOS ARMOSTAAN
ÄÄRILTÄ NOUSKOON MERTEN, MAAN
JA TÄÄLTÄ JUHLASTAMME.

"Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne" (2 Tess. 3:18).

Vehkalahdella 1. 9. 1950.

Aarne Kaitila.

Melbournen suomalainen kirkko odottaa joulujumalanpalvelukseen kilvoittelevaa kansaa vieraalla maalla.

O. A. Kaksonen:

SEILI, NÄKIJÄ

Olen tämän totisesti Seilille velkaa. Sanokaamme häntä vain Seiliksi, kuten häntä yleisesti nimitettiin. Kaikkia Seilimaakareita on taidettu nimittää tuolla sointuvalla nimellä.

Melbournen merimieslähetyksessä oli hän vakituinen, pitkäaikainen kanta-asukas. Uusia tulokkaita hän kutsui kirkkoomme. Neuvoi nuorta pappia monissa asioissa. Mikään satama maailmassa ei tuntunut olevan hänelle vieras. Ei hän kerskunut koskaan. Suomalainen merimies ei sitä koskaan teekään. Aivan raitis hän oli myöskin. Vaatimattomasti pisti hän keskusteluun painokkaan osansa. Hän oli vain yksi monista suomalaisista merimiehistä.

Kerran, ollessamme kahden, kertoi hän ihmeellisistä kokemuksistaan, mitkä tekivät hänestä merimieslähetyksen ystävän. Ensimmäisen maailmansodan aikana upotettiin hänen altaan alus kuusi kertaa. Kaksi kertaa jäi vedenvaraan, josta toisen kerran selviytyi, 9 t. ajelehdittuaan, kalastusalukseen. Toisen kerran hajosi laiva niin peräti, että hän jäi erään turkkilaisen merimiehen kanssa saman lankun varaan. Turkkilainen tosin, Allahia huudettuaan, väsyi, hellitti otteensa ja vajosi syvyyteen. Saksalaiset löysivät hänet läheltä Hampurin satamaa jähmettyneenä, puolikuoliaana. Oltuaan sitten Saksassa vuoden verran melkein sotavankina, alkoi hän jälleen uudet retkensä.

Vähän ennen eroamme Australiassa, pisti hän kouraani melko paksun kirjeen käskien avaamaan sen vasta Suomessa. Löysin sen kirjojeni välistä täällä kotimaassa ja avasin sen. Siinä kertoi Seili kahdesta ihmeellisestä näystään pyytäen minua kirjoittamaan niistä jolloinkin johonkin. Kirjoittaminen lykkäytyi talvisotaan asti, jolloin kirje jäi omaisuuteni mukana Kannakselle. Olen tuntenut omantunnon syytöksiä, kun en kirjoittanut aikaisemmin.

Seilin papereissa olivat tapaukset kerrotut hyvin yksityiskohtaisesti, aikamäärätkin minuutilleen. Se oli hyvin Seilin tapaista, tuo perinpohjaisuus. Paikkoja ja aikamääriä kun en tarkalleen muista, jätän ne kertomuksestani pois. Nehän eivät ole tässä pääasia. Koetan nyt muistini varassa Seilin toivomusta täyttää. Seili kertoo:

Muutamia kuukausia ensimmäisen maailmansodan päättymisestä otin pestin uuteen, suureen rahtilaivaan Englannissa. Päämääränä oli Aleksandria. Miinavaara oli silloin vielä melkoinen. Vahinkoja sattui. Mutta uusi, turvallinen oli alus, ja sota päättynyt, kuka enää vaaroja muistaisi.

Eräänä yönä, matkan alkupuolella, näin unen. Mikään tavallinen uni se ei ollut. Kirkas, suurikokoinen enkeli valkeana ja kirkkaana seisoi vierelläni, tölväisi kylkeeni sanoen: "Tämä laiva ei tule koskaan Aleksandriaan. Kahdeksan miestä vain pelastuu." Heräsin, enkä voinut kohta nukkua. Uni, tai näky oli niin selvä ja erikoinen, että uskoin ehdottomasti siihen. Aijoin kertoa näystä kapteenille ja tovereilleni, mutta sitä en ehtinyt

Suomalainen virsi soi kaipaavana Australiassakin.

Australian—Englannin linjan uljaat purjelaivat ovat jo siirtyneet historiaan.

tehdä. Aamun sarastaessa heräsin kauheaan jyrinään, ryskeeseen ja pauhinaan. Laiva oli ajanut magneettiseen miinaan ja oli melkein katkennut kahtia. Miehiä kuoli räjähdyksessä useita. Toiset painuivat haavoittuneina syvyyteen. Nopeasti hylkykin upposi. Pyörrettä peläten uin parin toverini kanssa ulommas laivasta. Mitä! Siellähän on yksi laivavene, jossa on jo muutamia miehiä. Se oli sinkoutunut laivan kappaleitten mukana melko ehjänä mereen. Kun pääsimme veneeseen, huomasin meitä olevan siinä kahdeksan. Kapteenikin meni laivan mukana. Kun kerroin tovereilleni näystä, alkoivat toiset itkeä, toisten ristiessä kätensä rukoukseen. Jeesus kulki siinä aalloilla.

Toinen samanlainen, itsestäni ihmeellisempi tapaus sattui Tyynellä merellä. Olin silloin seilimaakarina vanhassa purjealuksessa. Hirveä pyörremyrsky oli repinyt purjeet. Laiva oli täysin ohjauskyvytön. Pari miestä vei aalto yli laidan. Ruokavarat vedenpilaamat. Vuoto laivassa. Pumputtiin toivottomasti puolitoista vuorokautta. Myrsky oli tyyntynyt, mutta mainingit heittelivät vesilastissa olevaa laivaa tavattomasti. Miehet olivat nälkäisiä ja loppuunväsyneitä. Useat jo toivonsa heittäneet. Kapteenin katse oli synkkä. Lähdin vuorollani pumpuista kannelle, jossa ihanan lämpimässä kuutamoyössä lysähdin raukeasti purjeriekaleitten päälle maston juurelle. Silloin näin kuutamon väreillessä aalloilla, miten valkea olento läheni laivaa ylähangan puolelta. Hän oli aivan kuin Jeesus kuvissa. Tultuaan aivan laivan viereen, avasi hän kädessään olevan suuren kirjan. Pani sormensa erään säihkyvän lauseen kohdalle sanoen: "Lue tästä." Tavailin peloissani: "Laiva uppoaa, mutta te kaikki pelastutte. Pysykää valveilla." Lienen nukahtanut, mutta en vieläkään usko, että se oli tavallinen uni. Juoksin ruumaan ja kerroin iloisena miehille näystäni. Useimmat silmät kirkastuivat. Rohkaisevia huutoja alkoi kuulua sieltä, täältä. Uusi voima täytti miehet. Muutamien tuntien kuluttua aamu valkeni ja eräs höyrylaiva läheni nopeasti hylkyämme. Vielä hetki, ja olimme kaikki turvassa. Taas tuntui Jeesuksen läheisyys aalloilla. Taisipa tuntua monissa sydämissäkin.

Niin, Seili, nyt olen sen tehnyt. Tuntoni on keventynyt. Missä lienet nyt, näkijä. Ehkä oletkin siirtynyt unista ja näyistä todelliseen näkemiseen. Veljet merellä ja muut lukijat. Kerran sanoo Herra meille jokaiselle: "Ajallinen aluksesi uppoaa, nyt." Jospa hän silloin lisäisi: "Sielusi pelastuu, koska olet ottanut sanastani vaarin, etkä ole armoani hyljännyt."

Johannes Wirtanen:

New Yorkin Brooklynin entinen suomalainen merimieskirkko.

Sitä jouluaattoa en unhoita

Taskussani kahden vuoden opiskelijapassi saavuin Amerikan mantereelle v. 1926. Oli joulun aattoaika ja minä olin ensikertaa vieraassa maassa. Yksinäinen ihminen tuntee oudoissa olosuhteissa, kaukana omaisista, nuo vieraalla maalla vaelvan haikeat alkuikävät. Joulu lähestyi ja suuren yliopiston nuoriso riensi koteihinsa joulua viettämään. Peräti alakuloisena valmistauduin viettämään yksinäisen miehen joulua ylioppilaskodin tyhjentyneissä suojissa. Aikuisenkin miehen mieli tulee niissä oloissa haikeaksi. Vanhaa äitiä ja lapsuuskodin joulua kaipasin sanomattomasti. — Mutta kodittomien ja yksinäisten ihmisten Kristus oli tarttunut asioiden kulkuun. Kahta päivää ennen jouluaattoa sain New Yorkin Brooklynistä sähkeen merimiespapilta: "Tule pitämään joulupuheet merimieskirkossa ja vietä joulusi täällä merimiesten ja muiden suomalaisten parissa."

* *

Merimieskirkon "alahaali" oli värikkäästi joulujuhlaa varten koristettu, poikien oman maun mukaan. New Yorkin suomalaiset missit ja missikset hääräsivät keittiössä hyvältä höyryävien kahvi- ja puuropatojen ääressä. Pian sitten alkoi poikia lapata sisään ryhminä ja yksinäisinä tulijoina. Siinä oli Iikkaa ja Mattia Suomen kaikilta kulmilta, sillä suuren kaupungin satamassa oli monta sinivalkoisen lipun laivaa. Työttömiä merimiehiä oli tuolloin myöskin runsaasti satamassa. Haali täyttyi ääriään myöten miehisestä väestä. Vanha tuttu jouluvirsi veisataan aina lapsenmielisellä hartaudella. Mutta koskaan ennen ei mielestäni ole jouluvirttä pyhän syntymisen aattona sellaisella hartaudella veisattu kuin me orvot, kodittomat miehet sen veisasimme jouluaattona siellä Brooklynin suomalaisessa merimieskirkossa. Siinä soi mukana jokin salattu pyhä ikävä ja ahdistus. Evankeliumi hänestä, jolla ei ollut sijaa majatalossa, kuului uutena ja kohtikäypänä. Lienenkö koskaan sitä ennen tai sen jälkeen saanut pitää jouluaaton puhetta niin herkälle ja kuuntelevalle seurakunnalle. Ja omassa sydämessäkin puhui avuton lapsi . . .

* *

Tuli siinä sitten maukkaat joulupuurot ja Columbian kahvit. Ennen puolta yötä marssi jäyhän lystikäs joulupukki sisään Lapista tietysti. Mutta kuulkaa nyt hyvät merimieslähetyksen uskolliset työmuurahaiset: Te astuitte tuon joulupukin mukana tuonne Brooklynin merimieskirkkoon: Teidän rakkautenne ja uhraustenne lahjoja oli pukilla kantamukset. Jokainen poika sai hyödyllisen lahjapaketin: Lämmin kaulaliina, villasukat, jopa lämpimiä villapaitojakin. Kaikki meren kylmässä kulkeville veljillemme hyviä ja hyödyllisiä. Saattoikohan kukaan, joka oli valmistanut näitä lahjoja, aavistaa, kuinka suurella ilolla miehen käsi tarttui lahjapakettiin. Ja se käsi joka ei saa työssä vavista, avasi paketin nauhoja kömpelön lapsellisesti. "Suutelisin minä niitä sormia, jos ne jostakin löytäisin, joka nämä on kutonut", sanoi eräs Turun poika, ja tulkitsi varmasti tovereittensa tunnelmat. Tapahtui pieni välinätyöskin, joka kuuluu asiaan. Kyllä joulujuhlaan sai tulla "tropiilta tuoksahtavatkin". Ei ketään ajeta pois, kun nyt on sentään siivolla. Myöhästyneenä tuli eräs pohjalainen poika, jolla oli kuulema se paha vika, että helposti häjyili, muuten kunnon kaveri, mutta viina teki miehen aina tappelutuulelle. Menin miestä vastaan ja oman hurskauteni tunnossa kävin miestä nuhtelemaan. Hän ei tuntenut minua. Katseli hetken hirmuisesti ja nosti nyrkkinsä ja takaa hampaitten sähähti: "Jos sulla ei olisi tuota tuollaista verhaa päälläsi, niin pian olis nuppis rikki kun kananmuna. Mutta en mää pappia lyö." Ja mies talttui ja vietti siivosti loppuillan kanssamme ja sai joulupakettinsa. Tällainen on Suomen kirkon käsi siellä kaukana. Se tarttuu kiinni veljenkädellä, eikä vihellä poliisia — — —.

Ja kun me jouluaamuna kokoonnuimme varhaiskirkkoon, istui eteläpohjanmaan poikakin kirkossa, vielä etupenkissä ja veisasi syntisten ystävästä.

Tuona muistorikkaana jouluna ensi kerran pääsin voimakkaasti tajuamaan sen suunnattoman v e l v o l l i s u u d e n, joka Suomen kristikansalla ja valtakunnalla on merellä palvelevia veljiämme ja isiämme kohtaan.

Teodor J. Heininen:

MERENKYNTÄJÄN KOTI vieraalla maalla

Anderssonin kodin maalauksellinen kuistikko. Edustalla istuvat rva ja hra Andersson ja heidän tyttärensä Maria.

Monia suomalaisten siirtolaisten koteja on eri julkaisuissa esitelty. Harvemmin lienee puhuttu suomalaisten merimiesten vierailla mailla sijaitsevista kodeista. Kuitenkin niitäkin on kaikkialla maapallolla useita tuhansia. Näiden kotien perustajien ulkonaiset elämänpuitteet ovat suurin piirtein toistensa kaltaisia: nuori merimies lähtee kerran kotoaan, siirtyy jonkun vieraan maan laivoihin, solmii avioliiton vieraan maan neidon kanssa, koti perustetaan vaimon syntymämaahan ja nuori polvi kasvaa, mutta vasta vanhuudessa puoliso ja isä jättää meren kokonaan ja siirtyy kodin "vakinaiseksi asukkaaksi".

Viime kesänä saimme Antwerpenin esikaupungissa, Merxemissa, tavata tällaisen suomalaisen mertenveteraanin, juuri juhannusaattona 70 vuotta täyttäneen Johannes Wilhelm Andersonin. Rehevän ja hyvinhoidetun puutarhan keskellä kohoaa siellä Anderssonin kaunis, omin käsin rakennettu viihtyisä koti. Omena-, kirsikka-, päärynä- ja luumupuut sekä monenlaiset marjapensaat tuottavat runsaan sadon, ja niillä meitäkin, päivällisen ja kahvin ohella runsaasti kestitään. Tarkastellaan taloa joka puolelta siinä lomassa: korkea on talo, jonka suomalainen laivatimperi on rakkailleen tänne luonut! Vielä enemmän hämmästymme Johannes Wilhelmin kätevyyttä, kun astumme sisälle, päivällinen kun on syöty ulkona maalauksellisen kuistikon edustalla: salin ja makuuhuoneen upeat huonekalutkin ovat isännän käsistä lähteneitä! Muutamat huonekaluista ja monen monet sirot

Andersson työhön valmiina upeassa puutarhassaan.

pikkuesineet ovat syntyneet merellä vapaa-aikoina. Niihin palaa nyt monesti muisto, kun pitkillä matkoilla oli ikävä kotiin rakkaitten luo, — silloin ne syntyivät, ja niin taas kesti ja täytti velvollisuutensa perhettään ja kotiaan kohtaan.

Andersonin lapsuudenkoti oli ollut perin köyhä; kansakoulun oli Johannes sentään saanut käydä. Jo kotona hän oli oppinut puusepäntöitä. 19-vuotiaana hän oli lähtenyt merille, ensin lämmittäjänä. Ollessaan maissa Antwerpenissä hän oli vähäsen koettanut oppia englantia päästäkseen englantilaisiin laivoihin. Eräs vanhahko merimies oli opettanut hänelle juuri ne englanninkielen sanat, jotka tarvitaan pestattaessa miehiä laivoihin. Kaikki kävikin hyvin: hän osasi vastata aivan mainiosti hänelle tehtyihin kysymyksiin. Ja niin hän pääsi timperiksi englantilaiseen laivaan. Mutta kun seuraavana päivänä hänelle sanottiin, tietenkin englanniksi, että hänen pitäisi nyt tehdä määrätty työ, hän oli täysin ymmällä. Ja yhtä ymmällä oli kapteenikin umpisuomalaisen kanssa. Mutta kun puoli vuotta oli kulunut, Andersson oli oppinut englannin niin hyvin, että sai samaiselta kapteenilta erikoisen tunnustuksen taidostaan.

40 vuotta Andersson sitten oli kulkenut meriä englantilaisissa laivoissa. Vasta v. 1939 hän asettui pysyvästi kotiin. Kun hän v. 1920 oli mennyt avioliittoon Johanna Kryisweegsin kanssa, hän oli maissa puolitoista vuotta rakentaakseen perheelleen kodin. Mutta sitten oli taas meri vetänyt miehen entiseen ammattiinsa. Monet myrskyt oli kestetty. Niinpä kerran oltiin skotlantilaisella Glenshee-nimisellä parkilla Kap Hornin edustalla 10 päivää niin ankarassa myrskyssä, että toivo pelastumisesta alkoi pettää. Jännittäviä matkoja tehtiin myös ensimmäisen maailmansodan aikana, jolloin valemaalatuin laivoin ja mutkitellen kuljetettiin sotilaita ja sotatarvikkeita Dardanelleille. Aina oli kuitenkin selviydytty. Ja Merxemissä kotia hoitava Johanna ja Maria-tytär saivat isän yhä uudelleen terveenä ja reippaana kotiin.

Johannes Anderssonin kodissa sai taas uuden todistuksen siitä, että sitkeä, uuras ja päämäärätietoinen työ, raittiit elämäntavat sekä rehtiys, ystävällisyys ja vieraanvaraisuus aina tuovat harjoit-

jatk. siv. 22

GALILEAN MERELLÄ SILLOIN - NYT

Valokuvat ja teksti: past. Ilmo Launis

1. Jeesuksen valitsemat miehet olivat myös suurten merien miehiä. Välimeren myrskyt ja sen satamat olivat heille tuttuja. Purjelaivoja Smyrnan satamassa Vähässä Aasiassa.

2. Mutta Galean merta ja sen kotirantoja he eivät koskaan voineet unhoittaa. Kalansaaliit, joita Mestari oli heille hankkinut, vakuuttivat heitä siitä, että Jumalan Poika oli heidän auttajansa myös maallisessa kutsumuksessa. Galilean meri on jälleen alkanut antaa "Pietarin kalansaaliita", jollaista oheinen kuva esittää. Yksi juutalaisten kalastusvene voi saada yhdellä matkallansa kokonaisen tonnin kaloja.

3. Tällainen oli näky rannalla kun Jeesus oli kulkenut ohi. Kalastajat jättivät verkkonsa ja veneensä ja seurasivat Vapahtajaa. He olivat kokeneet hänen jumalallista voimaansa ja lähtivät liikkeelle ilman turhia viisasteluja.

4. Juutalainen kalastaja on juuri heittänyt pyöreän verkkonsa kalaparven päälle ja poiminut kaksi Pietarinkalaa. Tällaisessa tilanteessa Jeesus näki heidät "heittämässä verkkoa", ja sanoi: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia."

5. Galilean meri on tunnettu äkkiä puhkeavista myrskyistään. Galilean kalastajat eivät olleet pelkureita. Eikä varmaankaan ollut sattuma, että Jeesus heidän joukostaan valitsi todistajansa. "Mutta pelkurien ... ja murhaajien ... ja kaikkien valhettelijoiden osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa." (Ilm. 21: 8.)

6. Tämän puron kohdalla on kautta aikojen ollut kalastajien levähdyspaikka ja vedenalainen lämmin lähde on houkutellut sinne paljon kaloja. Näillä rannoilla sytytti ylösnoussut Vapahtaja nuotion ja paistoi kalan nälkäisille miehillensä ja neuvoi heidät saamaan komean kalansaaliin. Vasta rannalla istuttaessa hän einehtimisen jälkeen kysyi Pietarilta: "Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua?"

7. Johannes rakasti kotimertansa. Sen välkkyvä pinta kangasteli varmaan hänen mielessään kun hän Patmos-saarella kirjoitti tulevaisuuden näkyjänsä: "Ja valtaistuimen edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen." Ja ehkä hän kaihoisin mielin kirjoitti sanat: "Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan ... eikä merta enää ole." Meri oli ainiaaksi kadonnut, mutta kaikkien niiden, jotka olivat voittaneet Karitsan veren kautta, hän näki "seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet."

1.

4.

3.

2.

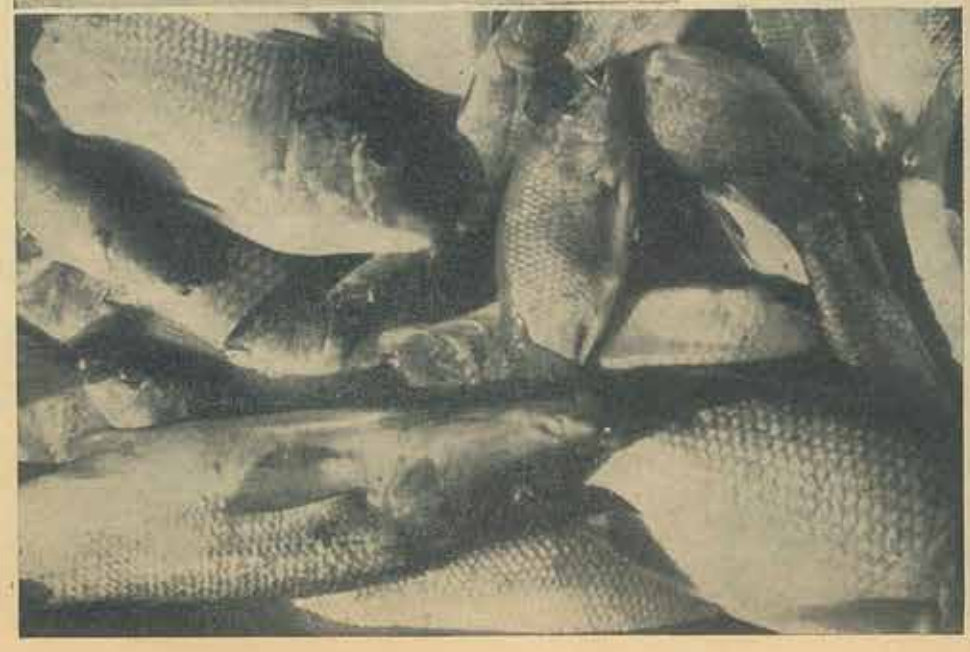

5.

6.

7.

Toivo Kuusiola:

Kirottua ja siunattua vettä

Veden siunaus ja kirous on tuttua meren kansalle ja sen ystäville. Niinpä nyt ei olekaan tarkoitus kuvata merten myrskyjä haaksirikkoineen tai pelotonta ja tunnollista laivaväkeä kutsumustyössä, joka on isänmaallemme merkinnyt arvaamatonta aineellista siunausta. Vettä on muuallakin kuin meressä, sekä tuhoa että siunausta tuovaa vettä.

Australia tunnetaan yleensä kuivana, sateettomana maanosana ja sellaistahan tämä valtava saari suurimmalta osaltaan onkin. Sisämaassa on seutuja, joissa ei sada vuosikausiin, ja niinpä kouluiässä olevat lapset eivät ole kenties vielä koskaan nähneet vesisadetta. Suurin osa Australian 8-miljoonaisesta väestöstä on kuitenkin asettunut mantereen itärannikolle, josta tapaa myös useimmat suomalaiset siirtolaiset. Yhtä suuri yllätys kuin on jokaiselle uudelle tulokkaalle ollut Australian talven kylmyys ja vilusta väriseminen sisällä hatarissa taloissa, on ollut myös runsas vedentulo. Mutta ihmekös tuo: Kauriin kääntöpiirin pohjoisuolellakin saattavat vesijohdot yöllä jäätyä ja sellaisen suomalaiskeskuksen kuin Tullyn vuotuinen sademäärä on n. 5 metriä. Suomessa ei sada missään edes yhtä metriä vuodessa.

Vuosi 1950 on vedentuloon nähden ollut poikkeuksellisen runsasta. Melkein kaikkialla itärannikolla ylitettiin keskimääräinen vuotuinen sademäärä vajaassa puolessa vuodessa ja Tullyssa on tätä kirjoitettaessa — syyskuun alussa — satanut vettä jo viisi ja puoli metriä. Eihän tuollaisesta satamisesta olisi sanottavana muuta kuin hyvää, jos nuo valtavat vesimäärät saataisiin varastoiduiksi ja johdetuiksi sateettomille seuduille. Niin onnellisesti ei kuitenkaan ole. Vesi kyllä varastoituu hetkeksi, mutta valitettavasti kovin epämiellyttävällä tavalla. Jos näet jollakin seudulla sataa peräkkäin kolmen päivän ajan, saa olla varma siitä, että seurauksena on tulva.

Mitä taas tulva säännöllisesti merkitsee, ilmenee sanomalehtien lyhyistä otsikoistakin: Kokonainen kaupunki määrätty evakuoitavaksi — kymmenentuhatta ihmistä kodittomiksi — karjaa ja lampaita hukkunut tuhansittain — lentokoneet kuljettavat ruokaa ja rehua tulvavesien saartamien seutujen ihmisille ja eläimille — kengurut syöneet lampaille pudotetun rehun ja lampaita sadoittain kuollut nälkään — rankkasadetta seurannut yöpakkanen palelluttanut karjaa ja lampaita. Ihmishenkien menetykset eivät myöskään ole harvinaisia. Välistä tuntuu siltä kuin Jumalan Nooalle antama lupaus ei koskisikaan Australiaa. Mutta yhtä nopeasti kuin vedet nousevat, ne myös laskevat, ja niin saa päivälehtien etusivuilta lukea, että ensimmäinen juna parin viikon liikenneseisauksen jälkeen on taas lähtenyt. Ehkäpä lukija vaivautuu lähtemään mukaan tuollaiselle junamatkalle.

Matkalippuumme on merkitty, että Sydneyn pikajuna lähtee Brisbanesta 7.40 illalla — 19.40 on Australiassa tuntematon käsite. Ajamme hopeanharmaalla raitiovaunulla asemalle emmekä pidä kiirettä, sillä junan lähtöönhän on vielä aikaa 20 minuuttia. Asemalle tultua huomaamme kuitenkin, että juna on juuri lähdössä. Kiukkuiseen ihmettelyymme rautatievirkailija vastaa rauhallisesti, että junan lähtöaika on 7.20. Onneksi ollaan Australiassa, ja niin junanlähettäjä ei anna lähtömerkkiä, ennenkuin Matti Myöhäinenkin on turvallisesti mukana.

Yö kuluu rauhallisesti, sillä meillä on makuupaikka. Mutta aamulla tulee varhainen herätys. Kello 5.30 junailija huikkaa oviaukosta: "Junanmuutto, olkaa hyvä!" Tulvavedet ovat särkeneet rautatiesillan Kempsien kaupungin kohdalla ja niin kuljetetaan kaikki matkustajat bussikyydillä maantiesiltaa myöten rautatiesillan toisella puolen odottavaan junaan. Päivä on juuri valkenemassa ja paljastaa tien molemmin puolin surkeita näkyjä. Laskeutuneet tulvavedet ovat jättäneet kaikkialle harmaan liejun. Talot, huoneet, huonekalut, vuodevaatteet, kaikki on veden ja liejun tuhoamaa. Asukkaat ripustavat joitakin vaatekappaleita kuivumaan tai koettavat lapioida portailta pahinta liejua. Jaksavat sentään heilauttaa kättä vastaukseksi ohiajavien tervehdyksiin. Paikoitellen kaupungin kadut ovat vieläkin tulvaveden alla. Joen rantatörmä on vyörynyt veteen niin laajalti, että tuollaiset vyörymät ovat vieneet taloja mennessään. Muuan asuinrakennus vaappuu vieläkin kuin kahden vaiheilla, pudotako vai ei. Toisessa päässä kuitenkin vielä asutaan.

Iltapäivällä lähestytään uutta tulva-aluetta, vielä laajempaa kuin edellistä. "Maitland" luemme aseman nimikilvestä. Muistamme silloin lukeneemme sanomalehdestä, että tässä kaupungissa on jo neljäs tuhotulva tänä vuonna. Ratapenkere on hyvin korkea, ja vaikka kaikkialla ympärillä vesi ulottuu puhelinpylväiden poikkipuihin asti, juna on 'vain' porrasaskelmiaan myöten vedessä. Vauhti on äärimmäisen hiljainen, sillä kuka takaa, vaikkei mutaisen, läpinäkymättömän veden alla olisikaan kaikin paikoin kiskoja jäljellä!

Matkustajat eivät puhu paljon. Kaikki kuitenkin tarkkaavat jännittyneinä, päästäänkö läpi vai ei. Muuan australialainen matkatoveri huomatessaan, että olemme ulkomaalaisia, arvatenkin pakolaisia kurjasta Euroopasta, tekee vaistomaisesti saman kysymyksen, jonka saa aina kuulla ensimmäiseksi, kun ulkomaalaisena aloittaa keskustelun australialaisen kanssa: "Mitä pidätte Australiasta?" Tavallisesti tuohon kysymykseen

Tulvaveden peittämää esikaupunkialuetta Australiassa. Brisbanen Courier Mail'sin lentovalokuva.

Kastejuhlan jälkeen Mount Isan anglikaanisen kirkon edustalla. Vasemmalta rouvat Simi, Oravainen, Jukkola ja Heikkilä tyttärineen.

vastaaminen ei ole helppoa, sillä suomalainen ei mielellään anna epärehellisen ylistelevää vastausta, jota toinen kuitenkin odottaa; aivan niinkuin mekin Suomessa pidämme ilman muuta selviönä, että kaikkien ulkomaalaisten on ylistettävä meidän maatamme. Tällä kertaa vastauksen antaminen on kuitenkin helppoa. Pääsee näet pelkällä vastakysymyksellä ja nyökkäämällä ikkunasta ulos: "Mitä itse pidätte tuosta?" Matkaseurueemme on huumorintajuista väkeä ja purskahtaa nauruun, ja niinpä eräs kertoo amerikkalaisesta filmiherrasta, joka tuli filmaamaan aurinkoista Australiaa.

Mr. Yankee Hollywoodista saapui Brisbaneen ja viritti kameransa laukaisuvalmiiksi. Samassa taivas meni kuitenkin pilveen ja pian oli rankkasade. Se on vain ohimenevä kuuro, ei tähän aikaan vuodesta sada pitkään, hänelle vakuutettiin. Odotettuaan kaksi viikkoa sateen lakkaamista Mr. Yankee lensi Sydneyhin. Erään matkatoimiston ikkunassa oli mainoslehtinen, jonka kannessa kuva ihanalta hiekkarannalta ja alla teksti: Tervetuloa aurinkoiseen Uuteen Etelä-Walesiin! Mutta taivas oli pilvessä ja satoi. Satoi viikon, kaksi, kolme. Brisbanessa kuului aurinko kuitenkin jo paistavan ja niin amerikkalaisemme keräsi kojeensa, lensi takaisin ja ennätti perille parahiksi, kun uusi kahden viikon 'sadekuuro' oli alkamassa!

Mutta jatkakaamme matkaa, joka Maitlandin jälkeen sujuukin moitteettomasti. Loppumatkasta toteamme, että matkustajille oli tuohon veden kiroukseen kätketty siunaus. Oli päästy läheisemmiksi. Tiedustellaan, keitä ollaan ja minne mennään. Kaksi nuorta miestä on Uudelta Seelannilta, yksi Puolasta. Kaikki ovat viime sodan rintamamiehiä, taistelleet Egyptissä, Lähi-Idässä ja Japanissa. Mukana on myös pari vanhempaa, arvokkaan näköistä, mutta erittäin puheliasta naishenkilöä. He osoittautuvat aktiivisiksi anglikaanisen kirkon jäseniksi ja niinpä nuorukaiset joutuvat vastailemaan kiperiin omantunnon kysymyksiin. Sydneytä lähestyttäessä tapahtuu sellaista, mitä emme ole ennen junassa kokeneet ventovieraitten ihmisten kesken: hiljennytään yhteiseen rukouksen. Pappi oli varmaan yhtä yllättynyt kuin nuorukaisetkin, mutta kädenheilahduksessa ja viimeisessä tervehdyshuudahduksessa ennen suurkaupungin vilinään hajautumista on vapautunut, iloinen sävy.

— — —

Kun juhannuksen tienoilla vierailin Mount Isan kaivoskaupungissa, jouduttiin aiottu jumalanpalvelus muuttamaan kastejuhlaksi, siunatun veden juhlaksi. Vesi tuohon muutokseenkin oli välillisenä syynä. Kävin näet paria päivää aikaisemmin valokuvailemassa Mount Isan uuden uutukaista uima-allasta. Sillä matkalla loukkasin jalkani niin pahoin, että oli liian rasittavaa suorittaa samalla kertaa jumalanpalvelus ja kastetoimitus. Niinpä kastejuhla pidettiin aivan erikseen ja varsinainen jumalanpalvelus vasta seuraavana pyhänä.

Onkohan papille mieluisampaa tehtävää kuin lapsen ottaminen kasteessa Jumalan armoliittoon! Eiköhän juuri tuollaisessa tilaisuudessa tapahdu jumalanpalvelus sanan varsinaisessa mielessä: Jumala suorittamassa palvelustaan ihmisistä vähäisimmille, lapsille.

Mout Isan pieni, anglikaaninen puukirkko melkein täyttyi juhlavieraista tuona juhannuksen jälkeisenä sunnuntaina, jolloin rouvat Heikkilä, Jukkola, Oravainen ja Simi toivat pienokaisensa kasteelle. Joukossa oli äiti, jolta kaksi aikaisempaa lasta oli kuollut Australian matkalla, ja toinen äiti, jonka lapsi kohta tähän maailmaan tultuaan sairastui niin pahoin, että oli annettava hätäkaste. Nyt oli pienokainen kuitenkin voimistunut ja hätäkastekin vahvistetaan. Oli siis syytä kiitokseen.

Jumala, Luoja, Isä palvelee lapsiansa, jotka ovat hänen kättensä tekoa. Olipa kastemaljakin tuossa juhlatilaisuudessa Jumalan kätten tekoa. Sellaisena näet käytettiin valtavan suurta valtameren simpukan kuorta, ja niin tunsi pappikin olevansa vain pieni palvelija, suuren Jumalan ja hänen äärettömän armonsa palvelija. Oli syytä kiitokseen papillakin.

Veden siunaus ja kirous olivat kuin käsi kädessä, kun joitakin viikkoja edellisen juhlan jälkeen vietettiin kastejuhlaa Kippojen sokerifarmilla Nambourin lähellä etelä Queenslandissa. Silloin kastettiin Savimäen suuren perheen nuorimmainen. Kirkkoon ei ollut lähtemistä sinä pyhänä, sillä sadekausi yhä jatkui ja farmit sijaitsivat toisella puolen joen, jonne pääsi vain veneillä. Papin oli kuitenkin helpompi päästä sinne kuin vanhempien lapsineen sieltä kirkkoon. Onni oli myötä ja niin päästiin joki ylittämään kovien sadekuurojen välisen tauon aikana kuivin nahoin. Perille tultua huomasi, että huoli painoi farmareitten mieliä: kirottu sade oli esteenä, ettei päästy hakkaamaan tuleentunutta sokeriruokoa. Eipä ihme, jos huoletti, sillä kahdelle farmarille, Kipolle ja Palmenille, sato oli ensimmäinen, sillä he olivat vasta joitakin kuukausia sitten aloittaneet farmauksen.

Tuntui kuitenkin siltä, kuin kodissa vietetty kastejuhla olisi samalla saanut puhua siitä taivaallisesta Isästä, jonka tietämättä ei hiuskarvaakaan putoa päästämme. Kirotun veden tunnelma sai väistyä siunatun veden tieltä, sillä "kaste ei ole paljas vesi, vaan se on sellainen vesi, joka on Jumalan käskyyn suljettu ja Jumalan sanan kanssa yhdistetty". Armorikas e l ä m ä n v e s i. Niinhän sen kerran opimme rippikoulussa. Mutta osaammeko vielä — e l ä m ä s s ä?

1875

1950

Soi Jumalalle kiitos ainiaan!

Helsingissä vietettiin Suomen Merimieslähetysseuran 75-vuotisjuhlia 30. 9.—2. 10. 1950. Voitiin ilolla panna merkille, että vaikeitten vuosien jälkeen saattoi ystäväkansa nyt tavallista suuremmissa joukoissa saapua katselemaan niitä työvainoita, joita Herra on vähäisten palvelijoittensa kanssa viljellyt. "Herralta tämä on tullut ja se on ihmeellinen meidän silmissämme." Näin saattoi sanoa menneitä nyt katsellessa. Ihminen yksin ei ole mitään. Työkin siinä arjessaan on vain puutteita täynnä. Mutta kun Herra ojentaa siunaavat kätensä, välkehtii merikin tyynenä, kristallin hohtavana.

KUVAT: Ylhäällä: Juhlaliputettu Merimieslähetyksen toimitalo. Saloissa liehuvat rinnan Norjan, Tanskan, Ruotsin ja Suomen liput. Juhlilla olivatkin edustettuina pohjoismaisten sisarkirkkojen merimieslähetykset.

Oikealla: Pääjuhla pidettiin tilavassa Johanneksen kirkossa, joka kuitenkin kävi ahtaaksi. Kuvassamme edessä näemme Tasavallan presidentin adjutantteineen, oikealla opetusministeri Lennart Heljaksen, piispa Max von Bonsdorffin, ulkolaiset vieraamme pääsiht. V. Vilhemsen'in Norjasta, pastorit Oscar Larsson ja Allan Alvestrand'in Ruotsista ja Ingstrup-Mikkelsen'in ja Fr. V. Eilschou-Holm'in Tanskasta.

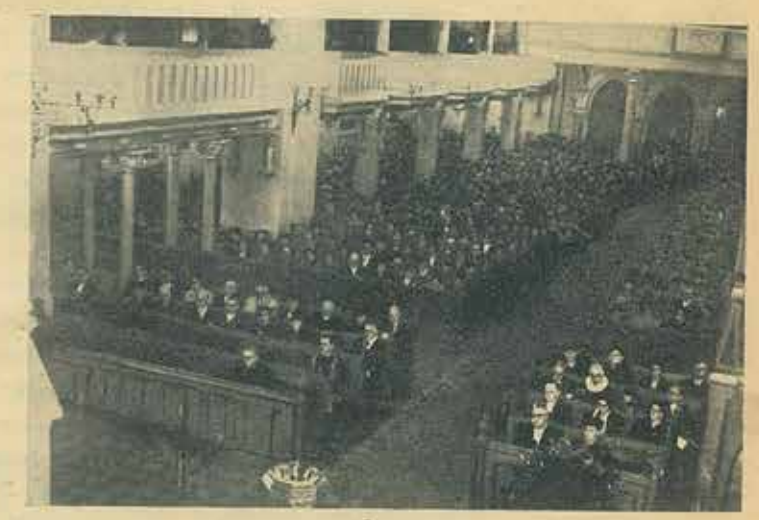

Alla oik.: Tarjoilusta huolehti reipas, valkopukuinen Suomen Kokkikoulun oppilasjoukko opettajiensa johdolla. Nämä pojat valmistautuvat palvelukseen laivoissa.

Alla: Juhlien ehtoona kokoontui vielä suuri joukko merenkansaa päätösseuroihin ja H. P. Ehtoollisen viettoon Helsingin Vanhaan kirkkoon, jossa puhuivat kirkkoherra K. E. Rinne ja lääninrovasti Erkki Kurki-Suonio. Rippipuheen piti lääninrovasti, tri Lauri Apajalahti — Niin hajaannuttiin armopöydän ääreltä neljännelle vuosisataistaipaleelle merimieslähetystyössä.

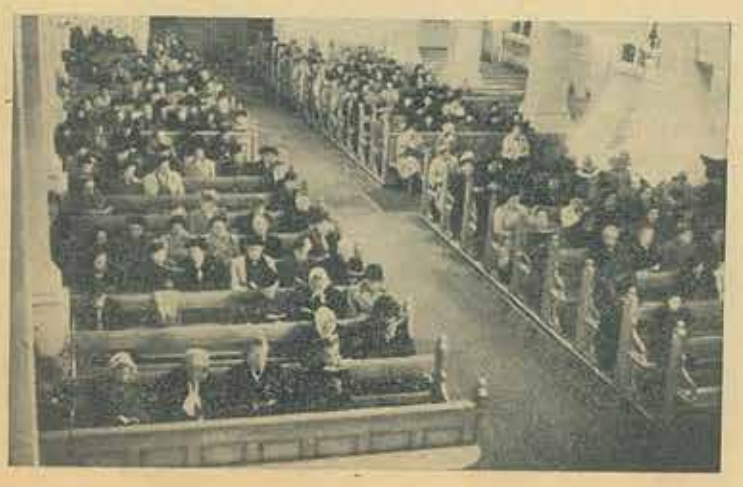

O. Pohjanpirkka.

ADRIAN MEREN HELMI

Adrian meren pohjukassa, saarten suojaamassa laguunissa uinuu keskiaikaista untaan pienelle saariryhmälle kasvanut Venetsia, Adrian meren helmeksi mainittu kanavien kaupunki. Sinnehän se paloi matkamiehen mieli ehkä enemmän kuin mihinkään muuhun Italian kaupunkiin.

Rautateitse pääsee Venetsian pohjoisreunoille, mutta siihen sitten näyttääkin uusimman ajan valloitusretki kilpistyneen. Ei siellä autojen pörinä yöunta häiritse, autoilla kun ei yksinkertaisesti tee mitään tuossa tuhansien kanavien pirstoamassa kaupungissa. Tärkein kulkuneuvo on edelleenkin gondola, koristeellisen kaarevakeulainen vene, jota perässä seisova soutaja kuljettaa taitavasti yhtä airoaan käyttäen. Pääseehän siellä toki jalankin, mutta oudon on silloin turvauduttava hyvään karttaan joka askeleella. Venetsian kadut ovat kapeita kujanteita, ne puikkelehtivat sinne tänne ikivanhojen talojen lomitse, noudattavat kappaleen matkaa veden vartta, hypähtävät mustavetisen kanavan yli runollista pikku siltaa myöten, katoavat yht'äkkiä jonkin talon seinästä sisään ja talon toisella puolella putkahtavat jälleen päivänvaloon jollekin piazzetalle, pikku torille, joksi venetsialainen sanoo jo isokokoisen huoneen kokoista aukiota.

Oli niin somaa, kun Rialto-nimiseltä sillalta lähdimme samoamaan pitkin Merceriaa, mitä hauskinta pikku kauppakujaa, jonka varrella myytiin kaikkea mahdollista, mitä matkamuistoiksi saatetaan ostaa: koralleja, näkinkenkiä, silkkiliinoja ja -solmioita(luonnonsilkkinen solmio maksoi n. 120:— Suomen rahassa), nahkaplastiikkaa, mattoja, akvarelleja, mosaiikkeja, merenpihkaa, alabasteria, kilpikonnanluuta ... Kaikesta oli taitava ihmiskäsi jotakin kaunista muovannut.

Pyhän Markuksen tori tarjosi silmiähivelevän taidenautinnon. Kaikki sen torin varrella oli meille etukäteen tuttua hyvien valokuvien perusteella. Mutta niin oli, että mainioimmankin valokuvan kertomiskyky oli loppunut puoliväliin!

Itämaisen kaunis oli torin itälaidassa se kuuluisa Pyhän Markuksen Basilika sipulitorneineen ja hämyisine holvistoineen. Sisältä se oli tyypillinen katolinen kirkko, hämärä ja täynnä katolisen maailman pyhimystaruihin liittyviä muistomerkkejä. Mutta viehättävintä oli katsella sitä ulkopuolelta, jolloin se kiidätti mielikuvituksen kauas idän salaperäisiin maihin. Vuosisatoja kestäneen tasavaltaisen itsenäisyytensä aikana Venetsia kävi vilkasta kauppaa Bysantin maiden kanssa. Siitä johtuu, että lähi-idästä kulkeutuneita vaikutteita näkee tämän tästä Venetsian arkkitehtuurissa ja moninaisissa muistomerkeissä.

Unohtumattomin Pyhän Markuksen toria reunustavista rakennuksista on kuitenkin Dodge-palatsi. Se tuntui edustavan

Doge-palatsin kaunista arkkitehtuuria. Taustalla näkyy osa Pyhän Markuksen kirkosta.

inhimillisen luomiskyvyn huippusaavutusta. Jälleen olen saman vaikeuden edessä kuin niin monesti ennenkin: en löydä sanoja näkemäni kauniin kuvaamiseksi. Outoa oli nähdä umpinaisen raskaalta vaikuttava rakennuksen yläosa hentojen, ilmavien pilaristojen päällä — ja kuitenkin ne sulautuvat yhteen mitä sopusointuisimmaksi kokonaisuudeksi. Nykyään tuo valtaisa hallintorakennus on muutettu museoksi, joka on kukkuroillaan maailman kuuluisimpien taiteilijoiden mestariteoksia. — Kaikkialla muuallakin olimme Venetsiassa nähneet todistuksia siitä, että menneitten vuosisatojen venetsialaiset olivat avarakatseisia kauppiaita, vapautta rakastavia tieteitten ja taiteitten suosijoita. Heidän hallitusmuotoaan voidaan eräin varauksin pitää jonkinlaisena nykyaikaisen demokratian enteenä. Mutta kaiken edellä sanotun kanssa oli mitä jyrkimmässä ristiriidassa eräs pieni, kirjeluukun kokoinen aukko siellä Dodge-palatsin kiviseinässä. Se oli tehty siihen nimettömiä ilmiantoja varten. Vapautta kerskuvassa Venetsiassa ei loppujen lopuksi ollut kuin kolme ylintä tuomaria, jotka saattoivat elää tarvitsematta pelätä noita inhoittavia, nimettömiä ilmiantoja. Useimmiten ne ilmiannot aiheutuivat kateudesta, pahansuopaisuudesta tai muista yhtä alhaisista vaikuttimista. Peloittavan useasti, niin kerrotaan, ne ilmiannot johtivat monivuotisiin vankeustuomioihin tai mestauksiin.

Levähtäen lepuutimme jalkojamme kerran eräässä kansanpuistossa, mutustelimme niitä ikuisia viinirypäleitämme ja nautimme viilenevästä illasta, joka oli kuin lahja päivän polttavan paahteen jälkeen. Eteemme pyörähti tuollainen vähän yli kymmenvuotias, iloinen poikanen, tarkasteli meitä tutkivasti ja alkoi sitten kauniilla äänellään laulaa katkelmia kuuluisista sävellyksistä. Ainakin siinä tuli pieni kohta "Helmenkalastajista" ja jotakin muutakin, jota olin tuntevinani. Kun poika keksi meidän ilmeisen mielenkiintomme, hän lauloi uudelleen parhaat laulunsa ja tuli sitten luoksemme käsi ojossa:

— Cigarets, signor?

Tuskinpa olisin niin nuorelle pojalle tupakkaa antanut, vaikka olisin itse tupakkamies ollutkin. Vaimoni torui häntä lempeästi:

— Sinä olet vielä liian pieni tuollaista edes puhuaksesi!

— Ei, ei, signora! Minä jättiläinen, kerskui pikkumies italian sekaisella englannillaan ja piirsi kädellään korkean kaaren päänsä yläpuolelle ilmeisesti osoittaen, kuinka suurena hän itseään piti.

Mutta tuo hurmuri ei hellittänyt. Hymyillen valloittavinta hymyään, elehtien kerrassaan mestarillisesti ja kajauttaen ilmoille uuden valikoiman kauniita laulusikermiä hän vielä kerran vetosi hellyytemme. Mutta kun tupakoimattomalla ei ole tupakkaa mukanaan, niin ei ole. Olisinkin jo ilmeisesti heltynyt, jos toisin olisi ollut laita! Siksi valloittava oli tuo pikku taitoniekka. — Unohdimme kokonaan tarjota hänelle niitä viinirypäleitä, kun ei hän itsekään tuntunut olevan niistä kiinnostunut.

Tuossakohan olisi selitys siihen, miksi ihmislapsen rukous niin monesti saattaa jäädä vastausta vaille? Kenties me joskus

"Huokausten silta", joka johtaa Dodge-palatsin tuomareitten salista suoraan synkän maineen saaneeseen vankilaan kanaalin toisella puolella.

pyydämme sellaista, joka on vastoin Jumalan parhaita suunnitelmia meidän kohdallamme. Me jäämme vastauksetta rikkaan Isän aarrearkkujen edessä. Mutta jos osaisimme pyytää niitä parhaita lahjoja, jos osaisimme avata sydämemme anteeksiantamuksen, rauhan ja iankaikkisen elämän armolahjojen tulla sisälle, meille niitä myös annettaisiin.

Jumalan siunaamaa joulua

lukijoilleen toivottaa

MERIMIEHEN YSTÄVÄ

Voitto Viro:

Merimiehen avioliiton ongelmia

Merimies ja hänen kotinsa on siinä määrin erikoisasemassa muihin koteihin verrattuna, ettei voi ollenkaan olla, kuin ei mitään merta olisikaan. "Merimies on erimies." Ja toiseksi: merimiehen perheen olosuhteet ovat niin suuresti tavallisuudesta poikkeavat, että maakravun sana ei tuntune kovinkaan luotettavalta. Enkä haluaisi kirjoittaa muuten vaan, pyrkimättä mihinkään.

Mutta vastapainoina minulla on sentään kaksi voimallista asiaa. Ensiksi se, että ihminen sentään voi sanoa jotakin asiallista esimerkiksi itsemurhasta sitä itse kokeilematta. Voihan oppia jotakin toistenkin kokemuksesta. Kokenut kaikki tietää, mutta vaivainen kaikki kokee. Ja toiseksi se, että pyrin olemaan sellaisen sanan palvelijana, joka ei riipu iästä eikä olosuhteista. Se sana, joka ei katoa taivaan ja maan kadotessakaan, soveltuu kyllä jokaisen ihmisen sydämeen. Ja me olemme itse asiassa sydämeltämme varsin samanlaisia. Samat toiveet, samat kiusaukset ja lankeemukset, samat ilot ja surut.

Merimiehen perhe joutuu tietysti kamppailemaan ennen kaikkea erillääänasumisen ongelman johdosta. Moni tavallinenkin perhe on sortunut asuntopulaan, jonka takia puolisoiden on ollut pakko asua erillään. Mutta merimiehen perheellä ei ole edes *toivoa* erillääänasumisen loppumisesta. Aviopuolisoille on epäilemättä eduksi, että he joskus joutuvat olemaan lyhyen ajan — viikon tai niillämain — erillään. Me ensiksikin niin helposti totumme toisiimme ja normaaliseen avio-onnen rauhaan. Ja sitten me voimme aiheetta harmistua ihan joutavien pikkuseikkojen takia. Me voimme väsyä lapsen alituiseen riehakkuuteen, joka ympäröi meitä aamusta iltaan ja joka herättelee meitä sopivasti makeimman unemmekin aikana. Mutta annapas olla, että perheemme tekee pienen matkan. He ovat poissa viikon vain. Ja me yksinjääneet huomaammekin, että elämästä ei tahdo tulla mitään. Meillä olisi mainiosti aikaa työntekoon, mutta emme osaakaan tehdä paljon mitään yksinäisyydessämme, vaikka olimme luulleet meiltä puuttuvan juuri lähinnä työrauhaa. Kun he sitten palaavat kotiin, me huomaammekin, mikä verraton Jumalan lahja se perhe oli, meluineen kaikkineen. Lapsetkin saavat iytistää niin paljon kuin heitä huvittaa. Ja me huomaamme, että totisesti näyttää ainakin jossakin määrin totetutuneen meidänkin kohdallamme, että "he kaksi eivät ole enää kaksi, vaan yksi". Emme ole enää itsenäisiä yksilöitä eikä meistä enää koskaan sellaisia tulekaan: me muodostamme perheen. Ja perhe on erottamaton kokonaisuus. Me vain olemme sellaisia, että huomaamme omistamamme asian arvon vasta sitten, kun katsomme sitä vähäsen kauempaa — tai kun meillä ei enää sitä ole. Kuuluuko se oikein ihmisen olemukseen vai onko se vain lankeemuksen seurausta, en tiedä.

Mutta merimiehen perheen kohdalla erillääänasuminen on sääntönä ja kodin yhtenäisyys poikkeuksena, eikä ole edes toivoa, että koskaan toisin olisikaan. Se on katkeraa, ja meidän, joiden kohdalla on toisin, pitää tuntea heitä kohtaan myötätuntoa ja rukoilla heidän puolestaan. Merimies ja hänen perheensä joutuvat selvittelemään asiansa pääasiallisesti kirjeellisesti, ja jokainenhan tietää, mikä alituinen väärinkäsitysten mahdollisuus kirjeellisessä ajatustenvaihdossa on olemassa, viivytyksestä puhumattakaan. Epätietoisuus omaisen kohtalosta painaa alituisesti, aiheettomat ja aiheelliset epäluulot jäytävät. Ikävä ja kaipaus saavat heikomman luonteen helposti lankeamaankin. Eikä kodin hiljaista, turvallista rauhallisuutta ole juuri koskaan.

Tämä pitäisi tietysti ottaa lukuun jo silloin, kun avioliitto solmitaan. Mutta merimieshän rakastuu niinkuin muutkin ihmiset — luultavasti herkemminkin, ainakin niin väitetään — eikä rakkaus laskelmoi. Kaksi ihmistä, joiden elämän täyttää heidän toisiaan kohtaan tuntemansa tunne, eivät saata aavistaakaan, että mikään asia milloinkaan erottaisi heitä. Eikä kukaan järkevä ihminen voi heitä tämän vuoksi tuomita, sillä se mietelause on jokseenkin tosi, että "ihmiset rakastavat ilman järkeä ja ilman järkeä he vihaavat". Kun he siis tulevat ottamaan kuulutusta avioliittoon, me papitkaan emme voi tehdä juuri muuta kuin toivottaa heille Jumalan siunausta ja toivottaa sitä oikein lujasti, koska on selvää, että heidän avioliittonsa kestävyyttä tullaan kokeilemaan yhtä lujasti kuin myrsky koettelee sitä laivaa, joka siellä jossakin tälläkin hetkellä seilailee.

Pitäisiköhän vaieta siitä vaarasta, joka vaanii merimiehen perhettä vieraan sataman muodossa? Miksei siitä voisi vaietakin, sillä jokainenhan tietää, että kiusaus uskottomuuteen ja väkijuomien käyttöön vieraissa oloissa on erityisen suuri, koskapa se aivan normaalioloissakin on niin suuri, että joku on lausunut tällaisen viisauden: "Mitä enemmän opin tuntemaan miehiä, sitä enemmän ihailen koiria." Oliko merimiehen uskottomuus ja väkijuomien käyttö sitten tavallista suurempi tai ei, siitä minulla ei ole edellytyksiä arvioida. Mutta sitä kaikkeahan on tavallisissakin oloissa ihan riittämiin, niin että naistenkin kannattaisi varoa meitä miehiä. Jostakin käsittämättömästä syystä he eivät kuitenkaan usko sitä, jonka johdosta nyt monet meistä ovat naimisissa heidän kanssaan ja me saamme mietiskellä, miten me voisimme auttaa heitä kestämään kärsimyksensä.

Ne olosuhteet, joissa merimies elää, ovat niin hirvittävän vaikeat, että en todellakaan tiedä muuta kuin yhden ainoan keinon, joka voi varjella merimiehen ja hänen kotinsa. Istuin kerran bussissa, ja vieressäni istuva mies kumartui puoleeni ja kysyi kuiskaten: "Tiedättekö Te mitään krapulan lääkettä?" Sanoin hänelle yhtä salaperäisen kähisevästi kuiskaten: "Kyllä minä tiedän yhden oikein hyvän: Jumalan sana." Ikävä, etten tiedä mitään muuta tässäkään tapauksessa, sillä Jumalan sana on aika väkevä lääke, niin väkevä, että se tietääkseni saa vahvimmankin miehen polvilleen ja ajaa hänestä ulos sen, minkä hän oli aikonut pitää omana tietonaan aina iankaikkisuuteen asti. Siitä syystä ihminen myös tavallisesti valitsee Jumalan tahdon vasta sitten, kun elämä on kerta kaikkiaan ajautunut umpikujaan — eikä aina silloinkaan.

Luulisi jokaisen rehellisen ihmisen ymmärtävän, ettei ihminen ole oman onnensa seppä. Elämän onni riippuu siitä, mikä on meidän suhteemme niihin lakeihin, jotka Jumala on aikojen alussa säätänyt elämän laeiksi: rakkauden, uskollisuuden, vilpittömyyden ja epäitsekkyyden lakiin. Luulen, että merimiehellä on erityisen hyvät edellytykset joutua vastatusten näiden lakien eteen. Onhan sanottu: "Joka ei tule muuten Jumalaansa tuntemaan, menköön merille!" Ei kai merimies voi välttyä näkemästä, että ihminen ei ole elämänsä herra. Uskon, että meren täytyy opettaa jokaiselle kulkijalleen herkkyyttä ja kauneudentajua sekä lisäksi sen totuuden, että elämä on arvaamaton ja vakava. Sama meri, joka usein katkerasti erottaa merimiehen hänen kodistaan, opettaa hänelle myös onnellisen elämän ja onnellisen kodin edellytyksistä enemmän, kuin ne näkevät, jotka maissa eläen näkevät vain ihmisen ja ovat kaukana luonnosta ja luonnon Luojasta.

Ei ole mitään asiaa, joka ehdottomasti takaisi avioliiton onnistumisen, paitsi usko Jumalaan, joka ajanmittaan osoittautuu lujimmaksi aviopuolisoita yhdistäväksi tekijäksi. Meren ei sittenkään tarvitse erottaa puolisoita toisistaan, ei ajassa eikä iäisyydessä, jos heillä on keskinäisen luottamuksen lisäksi myös yhteinen luottamus Jumalaan.

Tahtoisin toivottaa lukijan kodille, merimiehille, heidän kodeilleen ja muillekin, hyvää joulua. Edelläolevan perusteella on selvää, että hyvällä joululla voi ymmärtää sitäkin, jossa kaikki perheenjäsenet eivät ole päässeet "jouluksi kotiin", kunhan kodin jäsenet ovat vapaita pelosta, epäluulosta, katkeruudesta ja valheesta ja ovat valmiita asettumaan sen hengen palvelijoiksi, jonka asuinsijaksi kerran luodaan uudet taivaat ja uusi maa. Katsele pientä lasta, joulukuusta, taivaan tähteä ja koko elämän

jatk. siv. 22.

REINO LAMPILA:

KAPTEENIN lahja

Jokin kiiltävä esine luiskahti kohti laitaa kannen kallistuessa. Pekka hyökkäsi sen kimppuun kuin kissa hiiren niskaan ja sai kun saikin kopatuksi esineen kouriinsa. Samassa pärskähti vesiryöppy hänen päällensä, lakki meni menojaan, laiva kallistui toiselle kyljelleen, mutta Pekka ei sellaisia seikkoja juuri nyt huomannutkaan.

Olikohan kukaan nähnyt häntä? Ei varmaankaan, oli jo siksi hämärää. Varmuuden vuoksi Pekka tähyili keulaan, keulavahti oli selin häneen, ruorihytistä ei nähnyt siihen paikkaan, eikä ketään näkynyt perässä. Pekan sormet tunnustelivat taskussa olevaa esinettä — sen täytyi olla se, aivan varmaan! Kuuma puistatus kohahti jaloista päähän, missähän sitä voisi vähän katsella?

Rauhattomana Pekka vaelteli kannella sinne tänne puristaen taskussaan olevaa esinettä. Lopulta hän keksi keinon päästä ihailemaan arrettaan; hän meni muina miehinä hyttiinsä, riisui märät vaatteensa ja painui nukkumaan. Eikä hänen toverinsa, joka pöydän ääressä tuhersi kirjettä, huomannut ollenkaan, mitä kaikkea Pekka salakuljetti huopansa alle. Vihdoin viimein kömpi Villekin lavitsalleen ja kun tasainen kuorsaus ilmaisi hänen jo nukahtaneen, sytytti Pekka taskulampun huopansa alla ja rupesi tutkimaan löytöään.

Totta tosiaan, se oli varmasti sama hieno kapistus, jota hän niin usein oli ihaillut toisen perämiehen hytin pöydällä. Sen kyljet olivat hohtavanvalkoista luuta, ehkäpä peräti norsunluuta. Pekka aukaisi varovasti pisimmän terän, miten hienoa terästä se olikaan! Kynnellään koetellen hän varmistautui sen oikeasta karkaisusta, jo vaan sillä sopi vuoleskella. Siinä oli vielä kaksi pienempää terää, nekin kiiltävää terästä. Tosin toisen kärki oli katkennut, mutta vielä sekin sopisi monenlaiseen käyttöön. Ahaa, tuo laitos tuossa oli säilykepurkin avaaja, sellaista hän oli kaivannutkin. Mutta mikäs tuo sitten oli, senkin sai käännettyä auki ... aivan oikein, lasiveitsi! Jo oli monipuolinen vehje. Niin ja vielä korkkiruuvikin ja pieni ruuviavain. Hänellähän oli nyt hienomekaanikon työkalut yhdessä nipussa, niin siro ja kaunis kuin taideteos.

Hänelläkö? Eikö sitä pitäisi palauttaa omistajalleen, toiselle perämiehelle? Mutta ellei hän olisi henkensä vaarantaen pelastanut sitä, olisi se nyt meren pohjassa, ehkäpä kilometrin tai parin syvyydessä. Kenen se siellä olisi ollut — ei kenenkään. Mitäs oli niin huolimaton, merellä saa huolimattomuus aina rangaistuksensa. Joka merestä löytää, se pitää. Mutta eihän hän sentään löytänyt veistä merestä, vaan kannelta.

Lopulta Pekka päätyi siihen, että hän palauttaisi sen omistajalleen — huomenna. Siihen päätökseen hän nukahti, levottomaan, tuskaiseen uneen. Hän oli olevinaan ihmeellisessä kulkuneuvossa, joka väliin lehahteli ilmassa pilvenlonkareelta toiselle, väliin pyöri aalloissa kuin kala, toisinaan hypähti rannalle kuin sammakko ja sitten rupesi vajoamaan syvyyksiin kuin sukellusvene. Yhä syvemmälle mentiin ja kaloille tuli riita siitä, kenelle laiva kuului. Eräs iso mustekala kietoi jo lonkeroitaan keulan ympärille ja merkillinen otus, jolla oli lyhty yläleuassa ja pitkä parta alaleuassa, tarrasi hampaillaan perään. Ja voi kauheata, pitkänokkainen sahakala tuli jurskuttamaan laivaa keskeltä poikki! Pekalle tuli hätä, hän yritti huutaa ja potkia ...

— Herää, Pekka, hei, herää! Vahtiin!

Säpsähtäen heräsi Pekka unestaan. Ville piteli häntä jalasta kiinni, linkkuveitsi painoi hänen kylkeään ja huopa oli kietoutunut hänen päänsä ympärille. Eihän vain Ville ollut huomannut veistä?

— Tulen, tulen, mene sinä vain edellä, toimitti Pekka. Ja kun toinen oli mennyt, mietti Pekka kuumeisesti, mihin piilottaisi aarteensa. Kaappiinsako — ei, se oli liian vaarallista. Patjan alle, ei sentään sinnekään. Pekan oli vuoroin kuuma, vuoroin kylmä, kämmenet hikosivat, eikä hän tahtonut saada saappaita jalkaansa millään. Jospa hän kysyisi Villeltä, joka oli vanha ja kokenut merikarhu. Ei, Ville nauraisi hänelle, ensikertaa valtamerta seilaavalle poikaselle.

Monta päivää neuvotteli Pekka omantuntonsa kanssa veitsen kohtalosta. Kerran hän jo lähestyi toista perämiestä tunnustaakseen, mutta tämä näytti juuri silloin peräti tuikealta, niin että poika pakeni pelästyneenä.

Joitakin aikoja myöhemmin tuli ensimmäinen perämies kapteenin salonkiin huolestuneen näköisenä.

— Kapteeni, minun on tehtävä ikävä ilmoitus. Laivassa on ilmeisesti varas.

— Jopas nyt jotakin! Oletteko päässeet selville?

— Ei, mutta useammalta mieheltä on kadonnut joitakin pikkuesineitä. Viimeksi tänään kokilta täytekynä, toissapäivänä Pekka Laurilalta lompakko, jossa hieman rahaakin. Meillä on niin monta uutta miestä, että syyllisestä on vaikea päästä selville. Pitäisikö kaikkia kuulustella?

— Se ei ole viisasta, mutta pitäkää tarkoin silmällä kaikkia. Varas on saatava kiinni ennen satamaan tuloa, sitten se on vaikeata. Tällaista ei ole ennen sattunut minun laivallani!

Vaikka kapteeni ja perämies kuinka pohtivat, eivät he osanneet epäillä ketään. Mistäpä he olisivat tietäneet, että syyllinen oli pimeänä myrsky-yönä singonnut oman lompakkonsa meren kuohuihin. Tosin se sinne jo joutikin, vanha, risa lompakko, mutta olihan siellä rahaa, oli toki, kokonainen kymmenen äyrin raha. Totuuden nimessä, omantunnon vuoksi siellä piti olla rahaa. Ja jottei reilua hyttitoveria, Villeä epäiltäisi, hävisi häneltäkin tavaraa — piippu ja tupakkamassi. Siitä oli taas seurauksena, että piipunpoltto laivalla väheni olemattomiin, vaikka mielenkiinto sitä kohtaan kasvoi suunnattomasti. Tilanne rupesi muodostumaan kiusalliseksi, jopa sietämättömäksi, eikä mitään selvyyttä saatu ennen satamaan tuloa.

Merimieslähetysaseman hoitaja oli valmistelemassa joulupaketteja, kun lukusaliin työntyi joukko miehiä, totisia poikia. Hieman hän oli aluksi ymmällä, mutta vuosien uhrautuva työskentely meripoikiensa parissa oli opettanut hänet tuntemaan heidät. Pian hän oli selvillä tilanteesta ja siinä, missä miesten salapoliisitaito petti, auttoi häntä naisellinen vaisto ja ihmistuntemus. Nurkassa lehteä lukeva Pekka ei jäänyt häneltä huomaamatta, pojan olemus kieli levottomuudesta. Välähdyksenomaisesti hänelle myös hahmottui toimintasuunnitelma.

— Pojat, tehän joudutte olemaan täällä yli joulun?

— Niinpä kai, vasta tammikuussa pääsemme kotimaahan.

— Ja te vietätte jouluiltanne täällä?

— No tietysti, kuinkas muuten.

— Sitten saatte auttaa minua valmisteluissa myös.

Pian olivat pojat puuhassa, kuka sitoi paketteja, kuka leikkeli kuusen-koristeita, kuusi oli luvassa eräästä kotimaasta tulevasta laivasta parin päivän päästä, joku sommitteli hauskoja nimityksiä lahjojen saajille, eräs nokkelasorminen maalasi tonttuja ja kuka touhusi mitäkin.

— Jaa, mutta täällä pitäisi olla ainakin yksi pöytä lisää — Pekka taitaa olla nuorin minun juoksupojakseni!

Pekka lähti joutuisasti.

— Äläpäs pidä niin kiirettä, en minä enää pysty lentämään portaita niinkuin sinä, puuskutti aseman hoitaja. — Mitenkä muuten sinun kotonasi voidaan? Taisit saada kirjeen äidiltäsi, ellen muista väärin.

— Hyvinhän siellä, äiti voi hyvin. Isä kuoli lähes kymmenen vuotta sitten.

— Perillä ollaan. Missähän se pöytä olikaan — taitaa olla äidin ikävä poikaansa. Lähetät kai palkkasi niin tarkkaan kotiin, ettei itsellesi jää mitään. Se on oikein! Mutta onkohan oikein, että "lainaat" tovereittesi tavaroita ilman lupaa!

Poika säpsähti ja tuijotti hetken häneen suurin, kauhistunein silmin, sitten hän purskahti itkuun kuin pieni lapsi.

— Mistä ... Te ... sen ... tiedätte?

— Minä vain sen tiedän, ei kukaan muu. Näin sen sinusta. Minä joudun olemaan monelle pojalle vähän niinkuin äidin sijaisena. Kerrohan nyt kaikki minulle.

Poika kertoi. Hirveästä ikävästä maailman merillä, yksinäisyyden painostavasta tunteesta, kaikesta uudesta, hämäännyttävän suuresta ja oudosta, köyhästä lapsuudesta, kaiken puutteesta, kuinka hän vuosikausia oli poikasena haaveillut hienosta linkkuveitsestä, sellaisesta, jollaisia oli toisilla pojilla ja monesta muusta pienestä — suuresta haaveesta. Ja isän poismenosta, joka jätti kodin epätoivoiseen suruun.

— Mutta sinullahan on Isä taivaassa. Hän ei jätä sinua koskaan, ei pimeässä yössä myrskyävällä merelläkään. Jos lupaat, että palautat kaikki tavarat etkä enää tee sellaista, niin tämä asia jää vain meidän asiaksemme. Uskon Taivaan Isänkin antavan sinulle anteeksi. Ja kun sinulle sopii, voit tuoda pöydän alas lukusaliin, minun täytyy nyt mennä.

Pekka palautti tavarat, mutta ei hänen tuntonsa antanut hänelle rauhaa ennenkuin hän meni ja kertoi kapteenille kaiken.

Jouluaattona oli lukusalissa oikea kotoinen joulutunnelma. Kuusen kynttilät loistivat ja saliin kokoontuneen meren väen kasvoilla asusti sopusointu ja rauha. Pekasta tuntui jouluevankeliumia luettaessa siltä, kuin olisi hän saanut takaisin isän ja äitikin tuntui niin läheiseltä.

Lahjapakettiaan avatessaan koki Pekka järkytyksen; sieltä ilmestyi näkyville se sama linkkuveitsi, josta kaikki oli saanut alkunsa! Oliko kapteeni kertonut ... veri syöksähti Pekan kasvoille ja hätäisesti hän vilkaisi päällikköönsä.

Tämä hymyili levästi ja viittasi ympärilleen. Pekka katsoi ja kas kummaa! Villellä oli samanlainen veitsi, jolla hän tyytyväisenä rassasi piippuaan. Ensimmäisellä perämiehellä oli sama laitos, ja sen pätevyyttä tämä kokeili ananaspurkkiin. Muillakin näkyi olevan sama lahja. Pekka tarkasteli omaansa uudestaan — siinähän olivat kaikki terät ehjiä. Pienen pojan haave oli toteutunut. Mutta samalla hän ymmärsi saaneensa lahjoista suurimman, hyvän omantunnon, jonka taivaallinen Isä antaa omille lapsilleen.

KAHVILA
LEIPOMO
KONDITORIA

MANNERHEIMINTIE 12
RUNEBERGINKATU 44
LAIVURINKATU 10

M.l. "Siriuksen" ruokasali.

Uudet moottorilaivamme

SIRIUS ja ORION

liikennöivät säännöllisesti SUOMEN ja NEW YORKIN välillä.

SUOMEN HÖYRYLAIVA OSAKEYHTIÖ
Valtamerentakainen osasto.

MERENKYNTÄJÄN KOTI, jatk. siv. 11.

tajalleen ihmeellisen siunauksen. Ja varmaa on, että samoinkuin Johanna-emäntä ja Maria-tytär jo aikaisin aamuisin rientävät kiittämään kaiken siunauksen antajaa läheisessä kirkossa pidettävään messuun, samoin purjehduksensa merillä päättänyt isä siellä kotona muistaa kiittää Häntä, joka yksin on kaiken siunauksen Antaja ja Pelastaja elämän meren yli kotiin.

MERIMIEHEN AVIOLIITON ONGELMIA, jatk. siv. 19.

mittaamatonta ihmeellisyyttä, niin alat uneksia ajasta, jolloin on maassa rauha ja ihmisillä hyvä tahto. Jollen väärin ymmärrä, minusta melkein näyttää siltä, että Jumalan sana muistaa erityisesti merimiehiäkin ja heidän yksinäisyyttään: "Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, *eikä merta enää ole.*" (Ilm. 21:1).

Eikö siis kristilliseen iäisyystoivoon sisälly sekin Jumalan lupaus, että kerran on oleva aika, jolloin merimieskin saapuu pysyvästi kotiinsa?

Joulu ulapoilla ja kotona

Toimittaneet: Paavo *Hytönen* ja Reino *Rajaniemi.* Kansi: Tait. Martta *Wendelin.*

Sisältö:

Lauri Takala: MYRSKYN TYYNTÄJÄ ..... siv. 3
Aarne Halla: UUSI LUOMUS ..... „ 4
Daniel Orädd: THE FINNISH SEAMENS MISSION IN BUENOS AIRES ..... „ 5
Yrjö J. E. Alanen: MERIMIESTEN POIKIA ..... „ 6
Aarne Kaitila: HERÄJÄ HARPPU JA KANNEL, virsi ..... „ 7
O. A. Kaksonen: SEILI, NÄKIJÄ ..... „ 8
Johannes Wirtanen: SITÄ JOULUAATTOA EN UNHOITA ..... „ 10
Teodor J. Heininen: MERENKYNTÄJÄN KOTI VIERAALLA MAALLA ..... „ 11
Ilmo Launis: GALILEAN MERELLÄ ENNEN — NYT ..... „ 12
Toivo Kuusiola: KIROTTUA JA SIUNATTUA VETTÄ ..... „ 14
SOI JUMALALLE KIITOS! Juhlakuvia ..... „ 16
Oiva Pohjanpirkka: ADRIANMEREN HELMI ..... „ 17
Voitto Viro: MERIMIEHEN AVIOLIITON ONGELMIA ..... „ 19
Reino Lampila: KAPTEENIN LAHJA ..... „ 20

Uusia kirjasia merimieslähetysväelle.

Daniel Orädd:

MERELLE

Hinta 40:—

Kertomus nuoren miehen toiveesta päästä merelle ja hänen ensimmäisistä matkoistaan.

Sopiva etenkin nuoren miehen ja poikastenkin käteen.

Vihtori Laasio:

KRISTUS TULI

Hinta 50:—

Vanhan merimieslähetystyöntekijän kertomuksia. Kuvitettu.

VALTAMERTEN ÄÄRILTÄ

Juhlajulkaisu, hinta 150:— Upea, kuvitettu, monipuolinen esitys merimieslähetystyöstä ennen ja nyt, hartauskirjoituksia ym. Erinomainen esim. lahjaksi.

Raamatunlausetauluja, eri aihein, värein ja tekstein. Saatavana asiamiehiltämme ja kirjakaupoista hintaan 50:— mk kpl.

SUOMEN MERIMIESLÄHETYSSEURA

Helsinki, Albertink. 2.

SUOMEN MERIVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ

HELSINKI

Seurakuntain Keskinäinen Palovakuutusyhtiö

HELSINKI

VUORIKATU 22 - PUHELIN 66 270

Perustettu v. 1902

★

MÄÄRÄAIKAISIA JA AINAISIA PALOVAKUUTUKSIA

seurakuntien sekä laillistettujen rukoushuoneyhdistysten, saarnahuonekuntien ja muiden näihin verrattavien yhdistysten, pappien, kanttorien, kirkonpalvelijain sekä seurakuntien ja edellämainittujen yhtymien virkailijoiden ja toimihenkilöiden omaisuudelle.